

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Kirkerådet

post.kirkeradet@kirken.no

Deres ref.: Høringsbrev 20.09.2018	Vår ref.: 14/00002-007	Vår saksbeh.: TT	Arkivkode: 008	Dato: Sola, 14.12.2018
---	----------------------------------	----------------------------	--------------------------	----------------------------------

HØRING KIRKERÅDET: FORSLAG TIL NY KIRKEORDNING

Hørings svar fra Sola kirkelige fellesråd - forslag til ny kirkeordning

Behandlet i møte 05.12.18 under FR-sak 41/18: Høring: Kirkeordning for Den norske kirke

Sammendrag:

Den norske kirke går mot en framtidig som blir annerledes enn i dag. Forslaget til ny kirkeordning for Den norske kirke må bearbeides slik at den framtidige kirkestrukturen blir så lett og effektiv som mulig, og slik at mest mulig ressurser kan brukes i den lokale kirke. Beslutningsmyndigheten må i størst mulig grad legges til soknene. Sola kirkelige fellesråd og menighetene innenfor fellesrådets område vil som lokal kirke også i framtiden være en del av en nasjonal kirke, med de felles regelverk som må forplikte alle enheter i kirken. Den lokale kirke må ikke kun bli seg selv nok, men heve blikket og ta godt vare på sin identitet som en del av et stort kirkesamfunn og norsk folkekirke.

Struktur:

Det er grunn til å anta at økonomiske tilskudd fra det offentlige til Den norske kirke vil gå noe ned i årene som kommer. I dette perspektivet er det viktig å nytte denne muligheten til å gå gjennom nåværende organisasjonsstruktur, slik at en del av de ressurser som nå brukes på administrative funksjoner og sentral/regional styring blir redusert så mye som mulig. Den framtidige kirkeorganisasjonen må være så kostnadseffektiv og lokal som mulig.

De aller fleste menigheter opplever det utfordrende å rekruttere ungdom inn i aktivt menighetsliv. Ungdom er generelt lite interessert i å bruke tid på tunge administrative strukturer, samt å delta i en frivillig sammenheng som er tydelig sentralstyrt. Også dette taler for å gjøre strukturene så lette som mulig.

Det er til dels store spenninger innad i kirken, både når det gjelder teologi, uttrykksform og strategiske veivalg. Disse faller til en viss grad sammen med geografi. Framtidens kirkestruktur bør også legge til rette for tjenlige ordninger med mest mulig lokalt selvstyre, slik at en på de ulike stedene kan gjøre veivalg som passer menighetens lokale situasjon, og som kan i størst mulig grad beholde dagens tilslutning til den lokale kirke. Veivalg som gjøres av Kirkemøtet og Kirkerådet og som påtvinges alle, kan derimot bygge opp under de spenninger som allerede finnes.

I en situasjon med redusert ressurstilgang vil lokalmenighetene mer og mer måtte basere aktivitetene og ressurstilgangen på frivillighet. Det er vanskelig å motivere til frivillig innsats dersom de frivillige ser at en

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

stor andel av kirkens midler brukes på overordnede strukturer. Dersom strukturene opprettholdes, og det blir stadig mindre offentlig tilskudd, vil denne prosentandelen uvilkårlig øke. Hvorvidt en klarer motivere frivillige er også avhengig av hvor beslutningsmyndigheten ligger. Det er vanskelig å motivere frivillige dersom de opplever at beslutninger de er uenig i tas på et høyt nivå i strukturen der de har så godt som ingen påvirkningsmulighet.

Forslaget som nå er ute på høring legger opp til videreføring av dagens store, tunge og kostbare kirkestruktur. Basert på argumentasjonen over, mener vi at forslaget må grundig omarbeides slik at framtidens kirkestruktur blir lett og effektiv og at en så liten andel av kirkens midler som mulig brukes på strukturer over soknenivå.

Merknader til noen utvalgte elementer i høringsforslaget:

1. Vedr §. 5:

Sola kirkelige fellesråd deler KAs uttalelse som gir uttrykk for uenighet i en utvikling som vil kunne medføre svekket styringsmessig handlingsrom for kirkens valgte demokratiske organer. Vi foreslår derfor at § 5 utgår i sin nåværende form fra kirkeordningen og at § 6, siste ledd gis ny utforming:

«Styring og ledelse av Den norske kirke bygger på demokratiske prinsipper og skal på alle nivåer være forankret i demokratisk valgte styringsorganer. Valgte styringsorganer med personal- og forvaltningsansvar skal ha en daglig leder som står ansvarlig overfor disse.

2. Vedr §15:

Det er fortsatt uklart hvilke lovmessige forutsetninger som må være på plass for at et fellesorgan for soknene skal kunne ha samme oppgaver og ansvar som kirkelig fellesråd i dag har gjennom gjeldende kirkelov. Videre er lovforslaget utydelig på hva som skal være kirkelig fellesråds oppgaver. I §15 så omtaler lovforslaget et nytt felles menighetsråd innad i kommunen. Dette organet er ikke gitt noen form for oppgaver. Skal det erstatte flere menighetsråd? Komme i tillegg til menighetsråd? Eller erstatte kirkelig fellesråd?

3. vedr §49:

Det er også uklart hva det faktisk innebærer at Kirkemøtet i regelverks form vedtar i § 49 at forvaltningslov, offentlighetslov mv gjelder for kirkelige organer. Denne problemstillingen konkretiseres flere steder i Kirkerådets utkast til ny ordning, blant annet i § 13 annet ledd hvor det står: «Vedkommende menighetsråd kan etter søknad fra et medlem samtykke i at dette får sitt medlemskap overført til et annet sokn enn det vedkommende er bosatt i eller til en valgmenighet. Slik avgjørelse regnes som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 med biskopen som klageinstans.» Har Kirkemøtet juridisk grunnlag til å pålegge menighetsrådene, som selvstendige juridiske enheter, å følge forvaltningsloven – samt å etablere biskop som klageinstans?

4. Vedr. organiseringskompetanse

Det er fremkommer heller ikke i forslaget hvor langt en eventuell organiseringskompetanse mv lagt til Kirkemøtet vil rekke, siden soknene og fellesrådene er frittstående juridiske enheter med egne organisasjonsnummer. Enkelt sagt ut fra vårt fellesrådsperspektiv: I hvilken grad kan Kirkemøtet bestemme over og forplikte menighetsråd og fellesråd – økonomisk – teologisk - organisasjonsmessig?

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

5. Vedr §25:

I forslag til § 25, syvende ledd, foreslås det at «Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver det er gitt i eller i medhold av kirkeordningen». I nåværende kirkelov er dette regulert i § 14, hvor det står at «Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd». Sola kirkelige fellesråd foreslår at den opprinnelige formuleringen i § 14 blir videreført, for å sikre mest mulig lokalt selvstyre.

6. Vedr avhendingskompetanse for kirkelige eiendommer:

Sola kirkelige fellesråd mener at det er menighetsråd og fellesråd som har og skal ha avhendingskompetanse for fast eiendom som ikke er nødvendig til kirken, og at det ikke er nødvendig med samtykke fra bispedømmerådet – jf. § 28 i forslag til ny kirkeordning. Dette vil sikre det lokale selvstyret og hindre unødig byråkratisering.

7. Vedr. § 29:

I forslag til § 29 legges det til grunn at bispedømmerådet skal gi samtykke til hvor avkastning fra kirkelige fond skal benyttes. Igjen; dette er et spørsmål som det lokale, kirkelige selvstyre bør ha kompetanse til og myndighet over gjennom formell behandling og vedtak i menighets- og fellesråd.

8. Vedr. representasjon i Kirkemøtet - §§35 og 37:

Sola kirkelige fellesråd mener det vil være klart formålstjenlig med en gjennomgående representasjon på Kirkemøtet, jf. forslag til § 35. Sammensetningen av bispedømmerådene bør skje ved valg av medlemmer i menighetsrådene, som er formelt styringsorgan for soknet som er og alltid må være Den norske kirkes grunnenhet. Dette for å sikre lokal og gjennomgående forankring i Kirkemøtet. Samme prinsipp bør gjøre seg gjeldende i forslag til § 37 hvor det står at «Kirkerådet består av elleve leke medlemmer, ett fra hvert bispedømme, en lek kirkelig tilsatt og fire prester valgt av Kirkemøtet og en biskop valgt av Bispemøtet.» Her bør gjennomgående representasjon fra menighetsråd via bispedømmeråd ligge til grunn for valg av de elleve leke medlemmene.

9. Vedr. § 38 saker av læremessig karakter:

Sola kirkelige fellesråd er av den oppfatning at saker av læremessig karakter (§ 38, fjerde ledd) fremmes av bispemøtet med en innstilling til Kirkerådet som fatter vedtak. Det er naturlig at et mindretall i Kirkerådet skal ha mulighet til å anke vedtaket til Kirkemøtet som fatter endelig vedtak.

10. Vedr. §39:

Sola kirkelige fellesråd mener at § 39 som blant annet sier at «Bispemøtet skal utøve tilsyn med og pastoralt lederskap i Den norske kirke...», er for uklar. Hva ligger det i begrepene «tilsyn» og «pastoralt lederskap» - hvem kan omfattes av dette – og på hvilket detaljnivå skal det kunne utøves? Igjen er det et spørsmål om bispemøtet (eller Kirkerådet og Kirkemøtet) har og eventuelt kan få juridisk kompetanse til å utføre disse oppgavene overfor alle ansatte i Den norske kirke, hvor tre av fire ansatte per i dag har fellesrådene som sine arbeidsgivere.

11. Vedr. valg av ungdomsting og ungdomsråd:

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Sola kirkelige fellesråd stiller spørsmål ved om hvordan valg av ungdomsting og ungdomsråd i hvert bispedømme skal skje – jf. forslag til § 44.

11) Sola kirkelige fellesråd stiller seg spørrende til hva som ligger i forslag til § 39, fjerde ledd, hvor det står: «Bispemøtet avgjør læreklager mot enkeltpersoner etter nærmere regler fastsatt av Kirkemøtet» og ser behovet for en tydelighet og klargjøring i forslaget som foreligger.

Avsluttende kommentarer:

Det er fortsatt åpent hva Kulturdepartementet vil foreslå når det gjelder ny trossamfunnslov, finansiering av Den norske kirke mv. Det er også åpent hva Stortinget vil vedta på dette området (Stortinget planlegger behandle trossamfunnsloven etter Kirkemøtets behandling våren 2019), og det er derfor knyttet mye spenning og usikkerhet lokalt i Den norske kirke til prosessen.

Sola kirkelige fellesråd har følgende håp for denne kirkelige høringsrunden:

- At høringstretthet erstattes med engasjert involvering og endelig avklaring av framtidens organisering og rammer for Den norske kirke
- At diskusjonen om kirkens framtid preges av tillit mellom nåværende arbeidsgiverlinjer, optimisme og tro på en vital, lokal og troverdig folkekirke
- At vi erkjenner interessedespenninger, men at de håndteres på en åpen og ryddig måte som skaper tillit, tilslutning og anerkjennelse
- At denne høringsaken bygger en felles plattform for gode prosesser for arbeid med ny kirkeordning
- at vi får en framtidig kirke som balanserer tradisjon og fornyelse med klokskap og respekt for lokale forhold og historie.

Vennlig hilsen
for Sola kirkelige fellesråd

Trygve Torgersen
Kirkeverge